

Panax ginseng kök ekstresi (Ginseng)

- Çin, Japonya ve Kore'de doğal olarak yetişmekte olan kökü şekil olarak insana benzeyen çok yıllık otsu bir bitkidir.
- Kimyasal içeriğinde dammaran yapısında triterpen saponozitler bulunur.
- Dammaran yapısındakiler protopanaksadiol veya panaksatriol türevleridir.
- Oleanolik asit yapısında olanlara da rastlanmaktadır.
- Monoterpen yapıda α ve β -pinen; seskiterpenler, steroller, polisakkaritler, nişasta, vitaminler, yağlar ve mineraller taşır.

Panax ginseng kök ekstresi (Ginseng)

- Etki ve kullanılışı

- Yorgunluk, bitkinlik, konsantrasyon kaybı, antistres
- Diyabet hastalarında kan şekerinin düzenlenmesinde
- Erektile disfonksiyonlu olgularda ereksiyon kapasitesini artırmada
- İyileşme dönemlerinde mental ve fiziksel kapasiteyi artırmada

- Yan etkileri ve Uyarılar

- Ciddi bir yan etkisi bulunmamaktadır.
- Yüksek dozda ve uzun süre kullanıldığında hipertansiyon, sinirlilik, irritabilite, diyare, cilt döküntüleri ve uykusuzlukla kendini gösteren “ginseng suistimal sendromu” klinik tablosu görülür.
- Pre ve post menopozal kadınlarda vajinal kanama görülebilir.

Panax ginseng kök ekstresi (Ginseng)

- **Diyabet hastaları doktor kontrolünde kullanmalıdır.**
- **Trombosit agregasyonunu geri dönüşümsüz olarak inhibe ettiği için majör cerrahi girişimlerden en az 7 gün önce kullanıma ara verilmelidir.**
- **Yüksek miktarda kafeinle birlikte kullanımı, hipertansiyona yol açabilir.**

Panax ginseng kök ekstresi (Ginseng)

- Dozu

- Panax ginseng kök ekstresi içindeki ginsenozitlere göre standardize edilmiş preparatlar ile yapılmış yeteri kadar araştırma yoktur.
- Günlük **0,5-2 g** kök tozuna eşdeğer ekstreler önerilmektedir.
- Mental ve fiziksel kapasitenin artırılması, adaptojenik antistres etki ve diyabetik hastalarda kan şekerinin düzenlenmesi amacıyla **% 4-7'lik** konsantrasyonlarda total ginsenozit içeren Panax ginseng ekstreleri 200 mg/gün dozda önerilir.
- Erektile disfonksiyon için bölünmüş 3 doz halinde **günlük 900-1800 mg** kök toz ekstresi önerilir.

- Aşırı doz

- 15g'a kadar çıkılan dozlarda hipertansiyon, sinirlilik, irritabilite, diyare, cilt döküntüleri ve uykusuzluk görülebilir.

Cimicifuga racemosa (=Actaea racemosa) rizomları (Black Cohosh Rhizome)

- **Kuzey Amerika kıtasının doğusunda doğal olarak yetişir. Otsu, rizomlu, çok yıllık bir bitkidir.**
- **Sikloartan tipi triterpen glikozitler**
- **Aromatik asitler (ferulik asit, izoferulik asit, açil kafeik asit, fukiik asit)**
- **Flavonoitler (biokanin A ve kemferol)**

Cimicifuga racemosa (=Actaea racemosa) rizomları (Black Cohosh Rhizome)

- **Östrojenik etkisinden dolayı menopoz şikayetlerinde, PMS'de etkilidir.**
- **Komisyon E, drogla yapılan tedavinin 6 aydan daha uzun olmasının uygun olmadığını belirtmiştir.**
- **Hamilelikte kullanılmamalıdır.**
- **Östrojen preparatları ve oral kontraseptiflerle birlikte alınmamalıdır.**

Cimicifuga racemosa (=Actaea racemosa) rizomları (Black Cohosh Rhizome)

- **Günlük 40-140 mg droğa karşılık gelen % 40-60 (h/h) etanollü ekstreleri kullanılmaktadır.**
- **5 g kuru drog veya 12 g sıvı ekstre ile baş ağrısı, titreme, kasılma, nabız yavaşlaması, nadiren kusma görülür.**

Hypericum perforatum çiçekli topraküstü kısımları (St. John's Wort)

- Anadolu, Avrupa, Kuzey Afrika, Batı Asya ve Amerika'da doğal olarak yetişir.
- **Bitkinin topraküstü kısımlarında %0,05-0,3 naftodiantron türevleri (hiperisin, psödohiperisin, izohiperisin)**
- %2-5 flavonoidler (hiperozit, rutin, kersitrin, izokersitrin, kersetin, kemferol)
- **Biflavonoid**
- Floroglusinoller (hiperforin)
- **Uçucu yağ (n-alkanlar, monoterpenler)**
- Kateşik ve kondanse tanenler (kateşin, epikateşin, lökosiyanidin)
- **Fenolik asitler (kafeik asit, klorojenik asit, ferulik asit)**
- Steroller
- **Ksantonlar**
- Fenilpropanoitler
- **A ve C vitamini**

Hypericum perforatum çiçekli topraküstü kısımları (St. John's Wort)

- Hiperisinden dolayı antidepressan
- **Biflavonoitleri ve hiperforinden dolayı sedatif, antienflamatuvar, antiülserojenik ve analjezik**
- Flavonoit ve tanenlerinden dolayı diüretik ve astrenjan

Dahilen orta şiddette depresyon, anksiyete, özellikle menopozda endişe ve sıkıntı giderici olarak kullanılır.

Haricen bitkisel yağlar içinde hazırlanmış ekstreleri özellikle yara, yanık ve hafif kesiklerin tedavisinde kullanılır.

Viral enfeksiyonlarda topikal olarak kullanılır.

Hypericum perforatum çiçekli topraküstü kısımları (St. John's Wort)

➤ Yan etkileri ve Uyarılar

- **Yüksek doz hiperisin kullanımında fotosensibilite riski olabilir. Bu yüzden güneş ışığına maruz kalınmamalıdır. Ayrıca saç dökülmesi yapabilir.**
- **Şiddetli depresyon durumlarında kullanılmamalıdır.**
- **2 aydan fazla kullanılması uygun değildir.**
- **Terapötik dozdan daha yüksek dozlar ciddi fototoksik reaksiyonlara neden olabilir.**

Hypericum perforatum çiçekli topraküstü kısımları (St. John's Wort)

➤ Veriliş yolları ve dozu

- Kurutulmuş ham drog dekoksiyon halinde; toz edilmiş drog veya ekstre kapsül, tablet, tentür veya damla şeklinde kullanılmaktadır.
- **Topikal olarak yağ, infüzyon, kompresör, jel veya merhem şeklinde uygulanır.**
- İnfüzyonu: 150 ml suya 2 g
- **Sıvı ekstresi: 1:1 (g/ml): 2 ml**
- Tentürü: 1:5 (g/ml): 10 ml kullanılır.
- **6-12 yaş arasındaki çocuklarda hekim tavsiyesiyle yarım doz kullanılabilir.**